

Kongsberg kommune

Temaplan

Skolestruktur 2023-2030

Endringslogg

Versjon 07.09.23 – Kommunestyrets vedtak 30.06.23 synliggjort
Versjon 07.06.23 – Avstemme fonter mot temaplan barnehage
Versjon 23.05.23 – Ny tittel og nytt kapittel 5. Se forord.

Kongsberg kommune,
Oppvekstkontoret 2023

Forord

Temaplan for skolestruktur var på høring sommeren 2022, under navnet «skolebruksplan». UKO ønsket å behandle planen samtidig med temaplan barnehage. Planen legges derfor fram samtidig med barnehageplanen i sak til UKO i juni 2023.

Endringer fra høringsversjonen er begrenset til:

- Fonten er endret til lik skrifttype som temaplan barnehagestruktur
- Oppdaterte dataserier for skolestartere og elevtall
- Kapittel 4 supplert med omtale av nybygging i Skavangerskolekrets, som ble pekt på i høringen
- Kapittel 5 beskrev i høringsversjonen oppfølgingsbehov. I denne versjonen handler kapittel 5 om prinsipper for å vurdere endringer i skolestruktur, i tråd med saksframlegget til utvalget. Kapittelet synliggjør også vedtatte felles prinsipper for å vurdere endringer i barnehage- og skolestruktur.
- Sammendraget er tilpasset nytt kapittel 5, og et forord redegjør for endringer siden høringen.

Innkommne høringssvar er vurdert og behandlet. Forslaget til prinsipper i kapittel 5 er kommunedirektørs tilrådning til oppfølging etter høringen. Ved senere behandling av forslag til endringer i f.eks. skolekretsgrenser opp mot de foreslåtte prinsippene, vil det trolig også være nyttig å se hen til flere av høringssvarene som kom inn til planen som var på høring sommeren 2022.

Bakgrunn

Mandatet for arbeidet med temaplanen tar utgangspunkt i to vedtak:

1. Høsten 2021 vedtok kommunestyret at det skulle utarbeides en skolebruksplan for kommunen, jamfør vedtak i utvalg for kultur og oppvekst 1. september 2021 og saksnummer 2021/7661/1. Planen skal ses i sammenheng med og innarbeides i kommunens øvrige planverk.
2. Planen svarer også opp kommunestyrets vedtak fra samme høst om å presentere en befolkningsprognose for hver av skolekretsene i kommunen.

Mål

Temaplanen skal utrede situasjonen for alle skolene i Kongsberg kommune i et framtidsperspektiv. Planen skal inkludere demografi, bygg og vedlikeholdsbehov, faglige og sosiale vurderinger. Planen skal være et grunnlagsdokument for videre utvikling av skolestrukturen i kommunen og peke på utfordringer og problemstillinger som må hensyntas i politiske avgjørelser i planperioden.

Planen er satt gjeldende for perioden 2022-2030. Trolig vil eventuelle langsiktige vurderinger kunne peke ytterligere framover i tid, men avgrensningen er sammenfallende med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, som begge skal fornyes i 2030.

Kongsberg kommune har i 2022 13 grunnskoler. Av disse består en skole av 1.- 4.trinn, 8 skoler er barneskoler fra 1.-7.trinn, 3 er ungdomsskoler, en skole er kombinert med trinn fra 1.-10. I tillegg har Kongsberg et norsksenter med grunnskole for voksne.

Likeverdig tilbud i kommunen er avhengig av at de relativt store forskjellene mellom skolenes størrelse og plassering, geografisk og sosialt, er med i vurderingene av økonomiske hensyn både kortsiktig og langsiktig.

Organisering og tidslinje

Arbeidet er gjennomført som et samarbeid mellom oppveksttjenesten i kommunen, kommunens planavdeling og Kongsberg kommunale eiendom (KKE).

Arbeidsgruppa har bestått av:

- Anne Synøve Strand - skolefaglig rådgiver oppvekstkontoret

Temaplan skolestruktur 2023 - 2030

- Martin Hartmann Aasness - kommuneplanlegger
- Christoffer Heldal Helgesen - kart og geodata
- Morten Gulbrandsen - fagleder plan og utvikling, KKE
- Ingunn Wåla - skolefaglig rådgiver oppvekstkontoret

Prosjekteier har vært kommunalsjef for oppvekst - ved prosjektets start kommunalsjef Håvard Ulfesnes, fra 1. juni 2022 fungerende kommunalsjef Håvard Fossbakken og fra 1. oktober 2022 kommunalsjef Kari Sælebakke. Planen var på høring sommeren 2022.

Forholdet til kommunens planhierarki

Kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel) og kommunens eiendomsstrategi, som overordnede styringsdokumenter for utvikling av alle kommunale eiendommer og anlegg, skal legges til grunn i arbeidet.

Temaplanen tar opp i seg sentrale deler av kommuneplanens arealdel. Nye boligområder og fortetting av eksisterende bosetting skal være en del av utredningen om videre skolestruktur i kommunen.

Kommunens eiendomsstrategi er et overordnet styringsdokument for en helhetlig forvaltning og utvikling av alle kommunale eiendommer og anlegg. Denne skal støtte opp under de vedtatte overordnede føringene i kommuneplanen og økonomiplanen, som kommunens viktigste styringsdokumenter. Temaplanen vil være det viktigste strategiske virkemiddelet for forvaltning og utvikling av skoleeiendom i Kongsberg.

Kommunens egenart

«Kongsbergsamfunnet er et trygt samfunn der innbyggerne får gode velferdstjenester. Innbyggerundersøkelsen som ble gjennomført våren 2017, viser at folk stort sett er godt fornøyd med tjenestene kommunen leverer.» (Kommuneplanens samfunnsdel)

Kongsberg er en kommune som inneholder mange variasjoner innen næringsliv, botetthet, sosiale og økonomiske forhold. Skolene varierer i elevtall, bygg, nærmiljø, sosioøkonomisk faktor og læringsmiljø.

Kommunen er ca 800 km² stor. Kongsberg by er regionalt senter. Hvitvingfoss er lokalsenter sør i kommunen. Øvrige nærsentra er Efteløt og Jondalen. Heistadmoen har ikke status som nærsenter. Spørsmålet ble vurdert av kommunedirektør som ledd i planbeskrivelsen som ble lagt fram på høring til ny arealdel (februar 2021). Anbefalingen var da at Berg/Heistadmoen ikke gis status som nærsenter, men likevel videreføres med dagens definisjoner og tilbud, og fremtidig utvikling, reguleringer og andre initiativ behandles innenfor kommuneplanens kart og bestemmelser som foreslått (se eget vedlegg).

Kongsberg er en universitetsby, med Campus Kongsberg, som er en del av Universitetet i Sørøst-Norge. Her tilbys studier nært knyttet til teknologi og ingeniørfag, i tillegg til optometri og administrasjon og ledelse.

Kongsberg har en betydelig andel internasjonal industri, som sammen med handel, bygg og anlegg, tjenesteyting og andre bedrifter skaper et variert arbeidsmarked med mange muligheter. Forventet vekst og utvikling innen industrien, eventuelt nedgang i denne vil også kunne påvirke befolkningsveksten i kommunen.

Plan og prognoser settes i et tiårsperspektiv fram mot 2030, i likhet med kommuneplanen. Dette gjør at faktiske og forventede fødselstall i hver skolekrets må ses i sammenheng med igangsatt og planlagt boligutbygging, samt forventet tilflytting til de ulike områdene.

Sammendrag

Oppdrag og kontekst

Temaplan skolestruktur svarer på to oppdrag gitt av kommunestyret og Utvalg for kultur og oppvekst. Forslaget til plan var på høring sommeren 2022, og ble behandlet og vedtatt av kommunestyret 30.08.2023 sammen med temaplan barnehagestruktur. Den til enhver tid gjeldende skolestruktur og tilhørende skolekretsgrenser er et resultat av historie og tradisjoner, variasjoner i fødselskull og elevgrunnlag i skolekretsene over tid, og ikke minst politiske prioriteringer. Vedtatte prinsipper for skolestruktur tjener som et verktøy for å vurdere om det er grunnlag for å gjøre omprioriteringer for å sørge for et best mulig tilbud til kommunens elever. Planen gir en beskrivelse av rammer som kommunen som skoleeier må forholde seg til, endringer i faktorer som påvirker elevtall i hver skolekrets, læringsmiljø, tilstand på skolebygg og utearealer, planlagte utbygginger mv..

Regulatoriske og planmessige ramme faktorer

Å oppfylle opplæringslovens krav, gi alle elever et likeverdig tilbud og skape et best mulig opplæringstilbud, med de ressursene kommunen har til rådighet, er tre ledetråder som kan utledes av gjeldende regulatoriske rammer og styringsdokumenter. Kommunen har som skoleeier bestemte plikter etter opplæringsloven og annen relevant lovgiving. Kommuneplanen gir sammen med økonomiplan og årlige budsjett- og handlingsplaner retning og setter mål for ønsket samfunnsutvikling. Denne rapporten bør derfor leses og forstås i kontekst av kommunens planhierarki¹.

Prinsipper for å vurdere endringer i skolestruktur – rammer for interesseavveininger

I kapittel 5 beskriver temaplanen kommunestyrets vedtatte prinsipper for å vurdere endringer i skolestruktur framover. Kommunedirektør legger opp til at både endringer i skolekretsgrenser, og eventuelle forslag om nedleggelser eller nyopprettelser av skoler, skal fremmes som selvstendige forslag til behandling. Dersom skoler avvikles, skal dette gjøres etter egne retningslinjer etter lov og forskrift.

Kunnskapsgrunnlaget i temaplanen belyser utvikling i demografi og forventet utvikling i elevtall framover. Kommunen opplever i likhet med landet for øvrig at det er en fallende trend i fødselskull og elevgrunnlag over tid. Avsatte arealer og ferdig regulerte arealer for boligformål vil, sammen med etterspørsel i markedet, påvirke endringer i elevgrunnlag i hver enkelt skolekrets.

Kommunedirektør vil særlig trekke fram en sannsynlig økning i elevtall i skolekretsen Madsebakken på grunnlag av utbygginger, som på sikt vil skape kapasitetsutfordringer også på Tislegård ungdomsskole. Madsebakken og tilstøtende skolekretser bør derfor revurderes og prioriteres i løpet av kort tid. Endringer i skolekretsgrenser er en øvelse som erfaringsvis får full effekt først etter rundt 5 år, blant annet som følge av etterslep på grunn av ønsker om å gå på samme skole som søsken.

Blant flere tema, bør det også løftes fram at skolene Jondalen, Efteløt og Hvitvingfoss har klart lavere elevtetthet i sine skolekretser enn «byskolene». Derfor legger disse skolene mye arbeid ned i å skape gode måter å organisere undervisningen på, som f.eks. å slå sammen klasser på tvers av trinn. For Berg og Jondalen skoler er det utfordringer knyttet til å overholde enkelte lov- og forskriftskrav relatert til bygningsmasse.

¹ <https://www.kongsberg.kommune.no/artikkel/kommuneplaner-og-temaplaner>

Innhold

Sammendrag	3
1. Krav og rammeverk for opplæringstilbudet	6
Opplæringsloven	6
Arbeidsmiljøloven	7
Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler	7
Læreplanen - Kunnskapsløftet 2020	7
Et inkluderende læringsmiljø	7
Krav til profesjonsfellesskap og skoleutvikling	7
2. Skolen i Kongsberg	8
Definerte innsatsområder	8
Private grunnskoler	9
Skolekretser	9
Skolebytter	12
Byggetekniske vurderinger av skolene i Kongsberg	12
Sentrale tall for skolene	12
3. Befolkningsvekst og utbygginger	14
Andre faktorer som påvirker prognosene	15
4. Fremtidig grunnskole i Kongsberg kommune	17
Kapasitet barnetrinnet	17
Kapasitet ungdomstrinnet	17
Skolefaglige hensyn	18
Økonomi	19
5. Prinsipper for å vurdere endringer i skolestruktur	20
Prinsipper for skolestrukturen	20
Felles prinsipper for strukturvalg barnehager og skoler	20
Vedlegg	21
Kilder	21
Litteratur og ressursider	21

Figurliste

Figur 1 Budsjett og handlingsprogram for 2022, kap. 5.2 om oppvekst	8
Figur 2 Struktur for barne- og ungdomsskoler i kommunen.....	10
Figur 3 Skolegrenser ungdomsskoler.....	10
Figur 4 Skolegrenser barneskoler.....	11

Tabeller

Tabell 1 Fakta om skolene i Kongsberg	13
Tabell 2 Prognose elevtall og skolestartere barneskoletrinnet.....	14
Tabell 3 Prognose elevtall og skolestartere ungdomstrinnet.....	15
Tabell 4 Utbyggingsprosjekter - regulerte tomter som forventes realisert de nærmest åra	16
Tabell 5 Nye avsatte områder for bolig i kommuneplanens arealdel, vedtatt 22. juni 2022	16

1. Krav og rammeverk for opplæringstilbudet

Opplæringsloven

7-1.Skyss og innlosjering i grunnskolen

Elevar i 2.-10. årstrinn som bur meir enn fire kilometer frå skolen har rett til gratis skyss. For elevar i 1. årstrinn er skyssgrensa to kilometer. Elevar som har særleg farleg eller vanskeleg skoleveg har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda.

§ 8-1.Skolen

Grunnskoleelevane har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til.

§ 8-2.Organisering av elevane i klassar eller basisgrupper

I opplæringa skal elevane delast i klassar eller basisgrupper som skal vareta deira behov for sosialt tilhør.

§ 9 A-7.Det fysiske miljøet

Skolane skal planleggjast, byggjast, tilretteleggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helsa, trivselen og læringa til elevane.

Det fysiske miljøet i skolen skal vere i samsvar med dei faglege normene som fagmyndigheitene til kvar tid tilrår. Dersom enkelte miljøtilhøve avvik frå desse normene, må skolen kunne dokumentere at miljøet likevel har tilfredsstillande verknad for helsa, trivselen og læringa til elevane.

Alle elevar har rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreiast slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar.

§ 10-2.Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag

Tilsette som skal undervise, må ha relevant kompetanse i dei faga dei skal undervise i.

§ 10-8.Kompetanseutvikling

Skoleeigaren har ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse i verksemda. Skoleeigaren skal sørgje for at lærarar, rektorar og andre tilsette i skolen får høve til å utvikle seg fagleg og pedagogisk så dei kan vere på høgde med utviklinga i skolen og samfunnet.

Arbeidsmiljøloven

§ 1-1. Lovens formål

Lovens formål er:

a, å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og med en velferdsmessig standard som til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og sosiale utvikling i samfunnet.

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

§1 Forskriftens formål er å bidra til at miljøet i barnehager, skoler og andre virksomheter som nevnt i §2 fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade.

Veilederen skal fremme enhetlig tolkning av forskriften og omtaler viktige hensyn innen områdene:

- Vedlikehold
- Universell utforming
- Innearealer
- Spesialiserte læringsarealer
- Utearealer, areal og utforming

Læreplanen - Kunnskapsløftet 2020

Fra overordna del

Et inkluderende læringsmiljø

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle.

Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser. I arbeidet med å utvikle et inkluderende og inspirerende læringsmiljø skal mangfold anerkjennes som en ressurs.

De normene og verdiene som preger læringsfellesskapet, har stor betydning for elevenes sosiale utvikling. Vennskap skaper tilhørighet og gjør oss alle mindre sårbare. Når vi selv opplever å bli anerkjent og vist tillit, lærer vi å verdsette både oss selv og andre. Elevene skal lære å respektere forskjellighet og forstå at alle har en plass i fellesskapet. Hver elev har en historie med seg, og de har håp og ambisjoner for fremtiden. Når barn og unge møter respekt og anerkjennelse i opplæringen, bidrar dette til en opplevelse av tilhørighet.

Krav til profesjonsfellesskap og skoleutvikling

Skolen skal være et profesjonsfaglig fellesskap² der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og videreutvikler sin praksis.

Skolen som samfunnsinstitusjon er forpliktet til å bygge på og praktisere verdiene og prinsippene for grunnopplæringen. Skoleeiere, skoleledere og lærere har ut fra sine ulike roller et felles ansvar for å legge til rette for god utvikling i skolen. De må sammen sørge for at skolens praksis er i samsvar med hele

² Se for eksempel veiledning om krav fra Utdanningsdirektoratet: <https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/3.-prinsipper-for-skolens-praksis/3.5-profesjonsfellesskap-og-skoleutvikling/?lang=nob>

Temaplan skolestruktur 2023 - 2030

læreplanverket. Godt og systematisk samarbeid mellom barnehage og skole, de ulike nivåene i opplæringsløpet, og mellom skole og hjem bidrar til å lette overgangen mellom trinnene.

Lærerprofesjonen bygger sin profesjonsutøvelse på felles verdier og et felles forsknings- og erfaringsbasert kunnskapsgrunnlag. Profesjonen og den enkelte lærer forvalter et ansvar for å utøve skjønn i komplekse spørsmål. Lærere og ledere utvikler faglig, pedagogisk, didaktisk og fagdidaktisk dømmekraft i dialog og samhandling med kolleger. Utøvelse og utvikling av det profesjonelle skjønnnet skjer både individuelt og sammen med andre. Faglig dømmekraft forutsetter også jevnlig oppdatering. Lærerprofesjonen må derfor vurdere sin pedagogiske praksis for å møte enkeltelever og elevgrupper best mulig.

Kompliserte pedagogiske spørsmål har sjelden sikre svar. De ansatte i skolen må derfor ha aksept og rom for å bruke sin vurderingsevne i yrkesutøvelsen. Lærere må tenke nøye over hva, hvordan og hvorfor elevene lærer, og hvordan de best mulig kan lede og støtte elevenes læring, utvikling og dannelse. Lærere som i fellesskap reflekterer over og vurderer planlegging og gjennomføring av undervisningen, utvikler en rikere forståelse av god pedagogisk praksis. Dette må gjøres med utgangspunkt i både profesjonens kunnskapsgrunnlag og grunnopplæringsens verdigrunnlag.

2. Skolen i Kongsberg

I årlige budsjett og handlingsprogrammer framkommer skoleeiers uttrykte mål for oppvekstfeltet, jamfør figur under.

Figur 1 Budsjett og handlingsprogram for 2022, kap. 5.2 om oppvekst

Våre barn og unge er morgendagens ressurser som skal videreutvikle Kongsbergsamfunnet. Det er derfor viktig å investere riktig slik at de har best mulig forutsetning for å mestre sine liv og bidra til verdiskapning.

Oppvekstenhetens hovedmålsettinger er:

- Alle barn og unge skal mestre grunnleggende ferdigheter
- Ingen barn og unge skal oppleve mistriksel eller mobbing
- Færre barn og unge skal ha behov for spesialundervisning sent i læringsløpet

Definerte innsatsområder

«Alle med - Med hjerte for alle og blikk for den enkelte i et sosialt, faglig og inkluderende fellesskap» er et kvalitetsutviklingsarbeid som skolene og barnehagene har i samarbeid med de andre kommunene i regionen og Øvre Eiker. Prosjektet er utarbeidet i samarbeid mellom Kongsbergregionen og SePU, senter for praksisrettet utdanning ved Høgskolen i Innlandet.

Målene for prosjektet «Alle med» er:

- Alle barn og unge opplever mestring hver dag
- Alle barn og unge er ressurser i et inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel, lek og læring
- Personalet deltar aktivt i profesjonelle læringsfellesskap hvor alle reflekterer over felles verdier og vurderer og videreutvikler sin pedagogiske praksis til barn og unges beste
- Alle barnehager, skoler og PPT benytter data og forskningsbasert kunnskap for å drive systematisk utvikling av læringsmiljøet

Temaplanen skal støtte opp under dette, gjennom å legge føringer for utforming av skolebygg og planlegging av skolestruktur.

Foto: Skoledans: BlimE, ©Ingunn Wåla.

Private grunnskoler

En privatskole som blir godkjent etter privatskoleloven (friskoleloven) er en grunnskole og/eller videregående opplæring på et særskilt grunnlag. Disse skolene har rett til statstilskudd.

I Kongsberg kommune har følgende friskoler godkjenning:

- Kongsberg International School startet opp høsten 2003 og har 190 elever.
- Steinerskolen Kongsberg startet opp høsten 2021 og har 18 elever.

Skolekretser

Kommunen har en *Kommunal forskrift om skoletilhørighet og skyss*. Den ble siste gang revidert og vedtatt i kommunestyret 19.01.2022. Det er ikke fritt skolevalg i Kongsberg kommune. Forskriften avgjør hvilken skole eleven tildeles plass ved, og skoletilhørigheten defineres ut fra elevens folkeregistrerte adresse. Den lokale forskriften sier at det kan innvilges unntak fra hovedregelen om å gå på nærskolen, dersom noen gitte premisser er til stede.

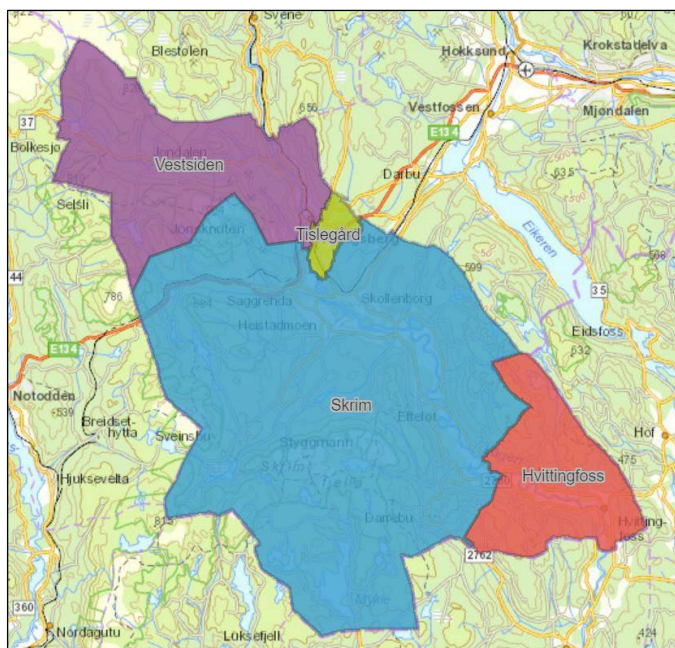
Kongsberg kommune har ti barneskolekretser og fire ungdomsskolekretser. Hvitvingfoss er kombinert barne- og ungdomsskole.

Figur 2 Struktur for barne- og ungdomsskoler i kommunen

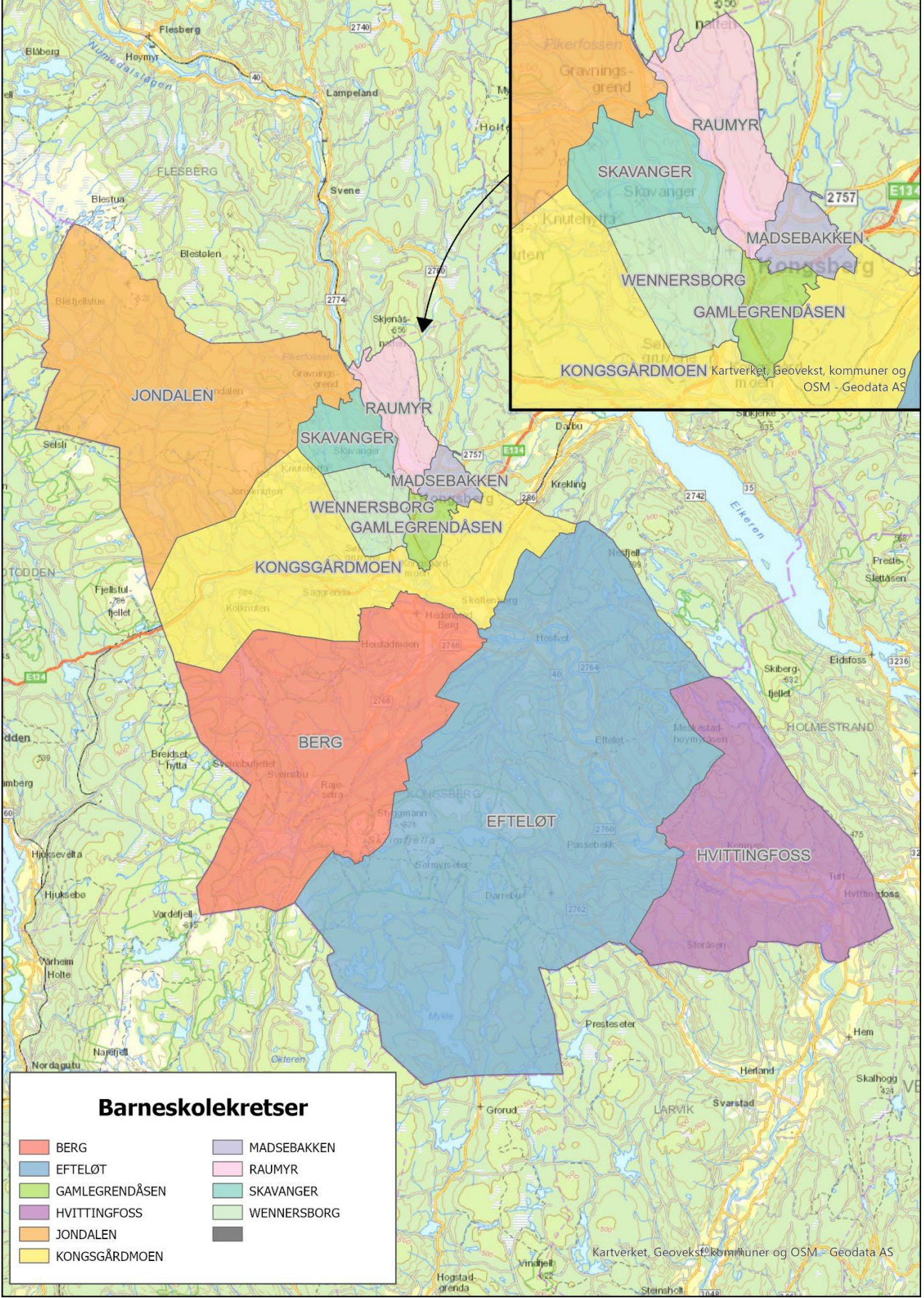

Figur 3 Skolegrenser ungdomsskoler

Figur 4 Skolegrenser barneskoler

Skolebytter

Kongsberg kommune mottar hvert år et stort antall søknader om skolebytte, inkludert å beholde skoleplass etter flytting. Fra 01.01.2022 til 01.06.2022 har kommunen behandlet 36 søknader. Antall innkomne søknader er stadig økende. Søknadene dreier seg i hovedsak enten om at det søkes om å beholde skoleplass etter flytting innad i Kongsberg, eller at det søkes om skolebytte knyttet til sosiale årsaker.

Barnets beste skal vurderes i sakene, og barnets stemme skal med i vurderingen. Dette faktum fører i økende grad til at stadig flere går på annen skole enn det som er definert som nærskolen. Det gjør at skolekretsgrensene er mer flytende og det er vanskeligere å beregne fremtidig skolekapasitet knyttet til de faktiske skolekretsgrensene. Det fører også til økte skysskostnader for kommunen. Når en elev ikke lenger går på sin nærscole, så står ikke lenger Brakar/Fylkeskommunen for skysskostnadene. Det blir da en kostnad Kongsberg kommune står for. I mange tilfeller fører også det at eleven ikke går på sin nærscole til at drosje blir transportmiddelet fordi det ikke går korresponderende busser. Skysskostnadene for disse elevene blir betydelige for Kongsberg kommune.

Etter opplæringsloven § 8-1 har elever i grunnskolen rett til å gå på den skolen som ligger nærmest hjemmet (nærskolen). Elever har ikke rett til å få innvilget plass på en annen skole enn nærskolen. En avgjørelse om skolebytte ligger innenfor kommunens frie skjønn. Dette betyr at den enkelte kommune kan velge om den åpner for skolebytte eller ikke, samt hvilke kriterier slike søknader skal vurderes etter. Statsforvalteren sier samtidig at retten til å hevde sin nærscole står sterkt, og disse søknadene skal det gode grunner til ikke å innvilge. Dette er en utfordring for kommunen, og det vil være hensiktsmessig om kretsgrensen samsvarer bedre med avstand fra boliger til de aktuelle skolene i dette området.

Udires tolkningsuttalelse om *nærscoleprinsippet* utdyper hvilke forhold som avgjør hva som regnes som nærskolen. Foruten geografisk avstand skal det tas hensyn til andre objektive forhold som topografi og farlig skolevei.

Den lokale forskriften sier som nevnt at det kan innvilges unntak fra hovedregelen om å gå på nærskolen, dersom noen gitte premisser er til stede. Et av unntakene er at dersom eleven det søkes om plass for har eldre søsken ved skolen, så skal plass innvilges. Det betyr at det tar flere år fra en kretsgrense eventuelt flyttes, til det har en reell virkning og de fleste innenfor kretsen går på det som er definert som nærskolen.

Byggetekniske vurderinger av skolene i Kongsberg

Kongsberg kommunale eiendomsselskap KF (KKE) eier skolebyggene, og har på oppdrag fra prosjekteier, bistått med å utarbeide informasjon og fakta om byggetekniske forhold for hver enkelt skole. Formålet med denne informasjonen (eget vedlegg) er å gi en oversikt over nøkkelegenskaper ved bygningsmasse og uteområder.

Opplysningene kan bidra til å gi et grovt bilde av premissene infrastrukturen danner for undervisningssituasjonen, om skolebygget er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler og i hvilken grad det er behov for å gjøre investeringer for å «lukke» avvik fra krav i aktuelt lovverk.

Sentrale tall for skolene

Oversikten fra KKE viser at skolene har svært ulike forutsetninger knyttet til bygg. Størrelsen på skolene gjør også at utgiftene til drift per elev blir ulike. Dette fordi mye av pålagte oppgaver krever ressursene uavhengig av antall elever ved skolen.

Temaplan skolestruktur 2023 - 2030

Figuren under summerer opp sentrale tall ved hver skole (se tabell som vedlegg til planen). Ulikt nivå på husleie og kapitalkostnader per elev for den enkelte skole kan forklares av blant annet alder og tilstand på bygningsmassen, og i hvilken grad elevtallet på skolen gir stordriftsfordeler. Kommunen har flere nye, flotte skolebygg som har gitt bedre undervisningsfasiliteter, men også økte kapitalkostnader knyttet til investeringene.

Tabell 1 Fakta om skolene i Kongsberg

Skole	Antall elever (01.10.2021)	Godkjent for*	Andel elever med skoleskys	Universell utforming	Tildeling ped drift pr elev	Husleie + kap. kost pr elev	Totalkost pr elev	Investeringsbehov, anslag
Berg skole	45	100	27 %	Nei	kr 100 167	kr 13 280	kr 113 447	20-25 mill
Efteløt skole	80	240	96 %	Nei	kr 113 458	kr 18 471	kr 131 929	3 mill
Gamlegrendåsen skole	443	588	1 %	Ja	kr 87 070	kr 20 355	kr 107 426	0
Jondalen skole	30	50**	63 %	Nei	kr 176 117	kr 37 140	kr 213 257	Avhengig av bygg
Kongsgårdmoen skole	267	420	37 %	Ja	kr 95 461	kr 33 726	kr 129 187	0
Madsebakken skole	370	448	2 %	Ja	kr 86 648	kr 24 295	kr 110 942	0
Raumyr skole	382	630	10 %	Ja	kr 106 870	kr 34 360	kr 141 231	0
Skavanger skole	203	273	4 %	Skole ja, gymsal nei	kr 93 905	kr 51 791	kr 145 696	0
Wennergborg skole	208	392	0 %	Ja	kr 102 466	kr 23 033	kr 125 500	0
Hvittingfoss barne- og ungdomsskole	156	216	21 %	Ja	kr 103 991	kr 29 481	kr 133 472	0
Skrim ungdomsskole	266	289	56 %	Ikke 2.et og hemser	kr 103 559	kr 26 696	kr 130 255	0
Tislegård ungdomsskole	383	440	2 %	Nei	kr 86 260	kr 25 623	kr 111 883	2 mill
Vestsiden ungdomsskole	366	480	13 %	Ja	kr 100 724	kr 45 873	kr 146 597	0
Total	3199	3628						

*Basert på areal, tar ikke høyde for pedagogisk drift.

** Uten paviljong

3. Befolkningsvekst og utbygginger

Basert på fødselstall vil skolene i Kongsberg oppleve en jevn nedgang i elevtall i planperioden. En status for befolkning og demografi per skolekrets per 2022 er vedlagt planen. I tabellene nedenfor framgår prognosene for antall skolestartere og elevtallsutvikling for barneskoler og ungdomsskoler. Alle tall er basert på befolkningstall i 2022 fra SSB og folkeregisteret.

Tabell 2 Prognose elevtall og skolestartere barneskoletrinnet

Elevtall barneskole						
Prognose basert på befolkningstall pr 01.01						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Gamlegrendåsen	463	435	411	390	381	371
Madsebakken	369	350	347	330	295	283
Raumyr	445	431	420	396	383	349
Skavanger	196	191	186	166	157	146
Jondalen	28	31	28	30	32	30
Wennersborg	245	242	237	233	219	223
Kongsgårdsmoen	271	265	261	254	266	273
Berg	59	70	64	53	48	37
Efteløt	97	91	89	81	84	82
Hvittingfoss	102	89	88	86	95	97
SUM	2275	2195	2131	2019	1960	1891

*Data hentet gjennom Norkart befolkningsanalyse 09.05.23

*Datakilder: SSB og Folkeregisteret

Antall skolestartere barneskole							
Prognose basert på befolkningstall pr. 01.01							
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Gamlegrendåsen	63	53	47	44	54	55	26
Madsebakken	43	41	38	41	24	45	26
Raumyr	57	56	45	47	47	37	34
Skavanger	20	25	26	13	21	15	10
Jondalen	7	4	3	5	4	2	5
Wennersborg	33	36	35	35	26	29	24
Kongsgårdsmoen	28	43	29	22	33	28	23
Berg	19	19	8	7	14	8	6
Efteløt	12	11	13	5	17	10	7
Hvittingfoss	16	10	15	14	17	13	5
SUM	298	298	259	233	257	242	166
Vekst 1%	301	301	262	235	260	244	168

* Data hentet gjennom Norkart befolkningsanalyse 09.05.23.

*Datakilder: SSB og Folkeregisteret

Temaplan skolestruktur 2023 - 2030

Tabell 3 Prognose elevtall og skolestartere ungdomstrinnet

Antall skolestartere ungdomsskole									
Prognose basert på befolkningstall 01.01									
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vestsiden	142	115	110	115	110	106	106	100	86
Skrim	83	92	79	77	69	64	75	69	91
Tislegård	133	141	112	123	122	122	106	106	94
Hvitvingfoss	22	23	16	16	8	11	12	16	10
SUM	380	371	317	331	309	303	299	291	281

* Data hentet gjennom Norkart befolkningsanalyse 09.05.22.

*Datakilder: SSB og Folkeregisteret

Elevtall ungdomsskole									
Prognose basert på befolkningstall 01.01									
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vestsiden	428	386	391	367	362	360	342	332	321
Skrim	273	281	254	248	225	210	208	208	235
Tislegård	403	416	386	376	357	367	350	334	306
Hvitvingfoss	62	62	61	55	40	35	31	39	38
SUM	1166	1145	1092	1046	984	972	931	913	900

* Data hentet gjennom Norkart befolkningsanalyse 09.05.23.

*Datakilder: SSB og Folkeregisteret

Andre faktorer som påvirker prognosene

Historisk statistikk viser at det å forholde seg kun til fødselstall gir usikre anslag for elevtall. Flytting inn og ut av skolekretser kan bidra til store endringer i prognosene. Noe av denne flyttingen vil være knyttet til utbygging av boligområder de neste årene. Endrede prognoser kan også utløses av at områder i en skolekrets opplever perioder med mange eierskifter av familieboliger, dvs. at eldre selger sine boliger til barnefamilier som ønsker eneboliger og er villige til å pusse opp (nye generasjoner «overtar» nabolag). Effektene av dette er vanskelig å fastslå nøyaktig på omfang og årstall. Vår erfaring er at SSBs prognoser i liten grad fanger opp trender for flyttinger inn og ut av skolekretser og utsikter til mange eierskifter i nabolag.

Kongsberg kommune regner med en befolkningsvekst gjennom tilflytting i årene frem mot 2030. Veksten i 2020-2021 har vært beskjedne, men kommuneplanens arealdel legger opp til betydelig utbygging av flere boligområder i byen som svar på utsikter til vekst. Næringsparken forventer en betydelig vekst i omsetning og antall ansatte de nærmeste 5 årene. Kongsberg Gruppen alene forventer en rekruttering på rundt 2000 ansatte. Det er usikkert hvor stor andel av disse som vil bli tilsatt på arbeidssted Kongsberg, og hvor mange av disse igjen som vil bosette seg i Kongsberg kommune.

Temaplan skolestruktur 2023 - 2030

Tabell 4 Utbyggingsprosjekter - regulerte tomter som forventes realisert de nærmest åra*

Realiseringer av utbyggingsprosjekter fram mot 2030						
Navn utbygging	Skolekrets	Estimert omfang åra 2022-2025	Totalt estimert omfang 2022-2030	Boligtype som dominerer	P (Attraktivt for barnefamilier)	P (Attraktivt for seniorer og uten barn)
Efteløtmoen	Efteløt	10	15	Eneboliger		
Lågenlia	Gamlegrendåsen	50	150	Eneboliger og småhus		
Godokk	Gamlegrendåsen	50	150	leiligheter		
Tuftveien 60	Hvitvingfoss	15	40	leiligheter/rekkehus		
Feltet ved idrettsbanen	Jondalen	5	3	Eneboliger		
Saggrenda	Kongsgårdsmoen	10	30	Eneboliger		
Stertebakke	Madsebakken	30	100	Eneboliger og småhus		
Rødshøgda	Madsebakken	70	250	Eneboliger og småhus		
Kampestad Nord	Raumyr	30	30	Eneboliger og småhus		
Kampestad terrasse	Raumyr	60	60	småhus (mikrohus)		
BK-banen/ Eikermobanen	Raumyr	40	80?	leiligheter		
Klemsgate	Raumyr	50	50?	leiligheter		
Hellebekk	Raumyr	50	100	leiligheter		
Generelt Nymoen	Raumyr	100	150	leiligheter		
Edvardsløkka	Raumyr	20	20	leiligheter		
Gluggeløkka	Wennersborg	100	140	leiligheter		
Generelt Vestsida	Wennersborg	50	100	leiligheter		
Svartås Syd	Wennersborg	40	40	leiligheter		

* To nybyggprosjekter i Skavanger skolekrets er også under oppføring og kan gi noe økt elevgrunnlag.

Tabell 5 Nye avsatte områder for bolig i kommuneplanens arealdel, vedtatt 22. juni 2022

Avsatt arealdel kommuneplan						
Fossfjell, Hvitvingfoss	Hvitvingfoss	0	70	Eneboliger og småhus		
Påterudveien, P.F.Hals	Berg	1	1	Tomannsbolig		
Påterudveien, C. Koppangen	Berg	2	2	Eneboliger og småhus		
Lafteråsen	Gamlegrendåsen	20	20	Eneboliger og småhus		
Tuftveien 60 (Bjørkebo)	Hvitvingfoss	20	50	Leiligheter og småhus		
Evju/Hvitvingfoss	Hvitvingfoss	15	25	Eneboliger og småhus		
Hindtåsen Eiendom 8364-1	Madsebakken	1	1	Enebolig		
Eiendom 8399-30 Kløversvingen	Madsebakken	3	3	Eneboliger og småhus		
Syrinveien Terrasse	Madsebakken	20	40	Leiligheter og småhus		
Minde	Madsebakken	1	3	Eneboliger		

4. Fremtidig grunnskole i Kongsberg kommune

Kommunedirektør legger til grunn at god innsikt i ulike sider ved dimensjonene kapasitet, skolefaglige hensyn og økonomi er svært viktige for å gjøre kloke prioriteringer og valg for grunnskolen i Kongsberg framover.

Kapasitet barnetrinnet

Den samlede kapasiteten i skolene i Kongsberg er god, både faktisk og arealmessig. Arealmessig kapasitet er hva skolen er godkjent for basert på nødvendig areal pr elev, faktisk kapasitet er brukskapasitet der det tas høyde for inndeling i klasser som fungerer pedagogisk. Samtlige skoler i kommunen har kapasitet til framtidig elevtall ifølge prognosene som basert på fødselstall i skolekretsen. Ut fra disse tallene er det kun Jondalen og Berg som har en liten økning de neste par årene. Deretter synker tallene på alle skolene.

Utbygging på Rødshøgda og Stertebakke vil øke presset på Madsebakken skole. Madsebakken har noe ledig kapasitet etter nylig gjennomført arealeffektivisering, men disse store utbyggingene vil trolig føre til sprengt kapasitet dersom nåværende kretsgrenser opprettholdes. Boligdekning her kan øke med 150 til 200 boliger i året, noe som betyr 250-300 nye mennesker, vekst 1% pr år. Utbyggingene består av ulike typer boliger.

Raumyr skole har pr i dag god kapasitet. Nærstående utbygginger på Kampestad og i sentrum vil kunne øke elevtallet de nærmeste årene. En del av utbyggingen er fortetting med leiligheter og småhus, og vi legger til grunn at disse i liten grad genererer elever til Raumyr skole. Skolen bør kunne ta imot elever ved en eventuell flytting av kretsgrensen mot Madsebakken. En naturlig avgrensning vil kunne være f.eks. langs Lurdalsveien. eventuelt med Hindtåsen og Wernerløkka værende i Madsebakken skolekrets.

Raumyr krysser Drammensveien og kan utvide sitt område. Her vil det imidlertid være viktig å vurdere opp mot naturlige skiller, da eventuelle utvidelser her tydelig vil fravike geografisk nærhet til skolen.

Gamlegrendåsen skole har god kapasitet pr i dag. Nåværende bebyggelse kan være utsatt for eierskifter, der barnefamilier overtar for eldre. Unntak er Lafteråsen der det er barnefamilier som bor, og der det også er planlagt 40 nye boliger. I tillegg er Lågenlia, 50 (150) eneboliger og småhus, under utbygging noe som tilfører området ytterligere barnefamilier. Utbygging av Godokk innebærer også 50 nye boenheter, men disse er trolig mindre aktuelle for barnefamilier.

I området knyttet til Wenersborg og Kongsgårdmoen som barneskoler og videre Skrim og Vestsiden som ungdomsskoler er det planlagt utbygging i Svartås. Dette er 40 leiligheter og det er usikkert hvor mye dette har å si for elevtall. I tillegg skal det bygges 100 (140) boenheter i Gluggeløkka, antagelig aktuelt for en stor andel barnefamilier. Gluggeløkka vil ha adkomst fra Bergmannsveien innenfor Wenersborg krets, men ligger helt opp til grensen til Kongsgårdmoen. En bør her vurdere å definere dette feltet inn i Kongsgårdmoen og Skrim skolekretser. Kongsgårdmoen har god kapasitet, selv med en mindre, planlagt utbygging i Saggrenda. Skrim har kapasitet til en liten økning, og med synkende barnetall på skolene i distriktet, samt lite utbygging ellers i kretsen vil de være i stand til å ta imot elever fra Gluggeløkka. I sentrumsplanen ligger det en relativt stor boligreserve på Vestsida, innenfor Wenersborg skolekrets. Disse boligene vil ta tid å realisere (transformasjon av sentrum) og i hovedsak bestå av leiligheter og småhus.

Kapasitet ungdomstrinnet

I dag er Wenersborg den eneste barneskolen som avgir elever til to ungdomsskoler. Her er Sellikbekken satt som kretsgrense mellom Vestsiden og Skrim ungdomsskoler. Denne grensen er omdiskutert, siden den gjør at elever hører til Skrim selv om de bor nærmere Vestsiden, og siden begge sider av bekken sogner til samme barneskole.

Temaplan skolestruktur 2023 - 2030

Det er få naturlige skiller mellom de to ungdomsskolene, men det kan være en mulighet å trekke grensen på samme sted som for barneskolene, og la hele Wenneby gå til Vestsiden, da det pr i dag er kapasitet til dette. Forutsetning er at utbyggingen på Gluggeløkka defineres inn i Kongsgårdmoen skolekrets. Kapasitet på Vestsiden kan sprekke dersom både Gluggeløkka skal sogne til Wenneby og seinere Vestsiden, og Raumyr barneskole samtidig også mottar elever fra nåværende Madsebakken barneskolekrets.

Kapasiteten på Vestsiden og Tislegård vil uansett trolig utfordres på sikt, som følge av forventet vekst i tilhørende barneskolekretser. Prognosene er usikre, som følge av SSB-tall som peker på redusert elevtall og mindre barnekull i kommunen generelt – og på den annen side store utbygginger og vekst i næringsparken som trolig vil skape økte elevtall for blant annet Raumyr, Madsebakken og Gamlegrendåsen. Disse sammenhengene framgår av tabellene for utbygginger og elevtall i kapittel 3.

På lang sikt vil det kunne bli aktuelt å vurdere bygging av ny skole nord for sentrum. Ved full utbygging av Rødshøgda og Minde vil Madsebakken ende med å ligge i en utkant av sin egen skolekrets. Dersom det i videre planperioder vedtas at man bygger ut Nordbyen mot Bevergrenda vil dette forsterke et behov for en ny skole med både barnetrinn og ungdomstrinn for elever i nåværende Madsebakken og Raumyr krets. Dersom det bygges gangbru mellom Raumyr og Skavanger vil dette også være et moment inn i langsiktige planer for skolene nord i kommunen.

Hvittingfoss skole har meget god kapasitet. Her er det planlagt omfattende utbygginger både de nærmeste årene og seinere i planperioden. Ved full realisering av dette vil det kunne bety elevtallsøkning ved skolen, men ikke i en sånn skala at det skaper utfordringer på kapasitet.

Efteløt, Jondalen og Berg vil ikke ha betydelig utbygging i planperioden slik det ser ut nå. I Skavangerskolekrets er det 2-3 nye boligprosjekter i gang, som ikke framgår av tabellen over, men som skolen helt riktig påpeker at kan gi noe økt elevgrunnlag.

Skolefaglige hensyn

Skolestrukturen i kommunen må ivareta faglige hensyn. Som nevnt tidligere i rapporten er et likeverdig tilbud i kommunen avhengig av at de relativt store forskjellene mellom skolenes størrelse og plassering, geografisk og sosialt, er med i vurderingene av økonomiske hensyn både kortsiktig og langsiktig.

Den nye opplæringsloven vektlegger at lærerne skal arbeide i profesjonelle fellesskap. Samhandlingen med kolleger skal utvikle faglig, pedagogisk didaktisk og fagdidaktisk dømmekraft. Det skal altså bygges opp profesjonelle læringsfellesskap innad på skolen, på tvers av fag og innen fag. Det faglige fellesskapet ved en liten skole kan være godt, men vil uansett være begrenset av antall.

Alle skolene opplever i perioder at elever søker om bytte til andre skoler. Når det søkes for elever på de små skolene er ofte lite sosialt miljø en del av begrunnelsen. Dette er en selvforsterkende trend. Elever som ikke har et trygt og godt skolemiljø, kan etter Kongsberg kommunes forskrift om skoletilhørighet innvilges bytte til en annen skole. Dersom elever innvilges bytte pga sosiale forhold blir det sosiale miljøet enda mindre. Dette vil i neste omgang kunne påvirke læringsmiljøet.

Jondalen skole er betydelig mindre enn de øvrige skolene. Skolen hadde pr 01.10.21 30 elever, fra høsten 2022 vil antallet være 20 elever, fordelt på 7 alderstrinn. Dette gir svært små klasser, og skolen vil neste år dele elevene i to aldersblandede undervisningsgrupper. Berg skole har 40 elever. Disse er fordelt på 4 alderstrinn, noe som gir noe større klasse miljøer. I andre enden av skalaen finner vi Gamlegrendåsen med 443 elever, Tislegård, Raumyr og Vestsiden med godt over 350 elever.

Temaplan skolestruktur 2023 - 2030

Ulik kapasitet ved ulike skoler gir også direkte faglige utfordringer. De fleste av kommunens skoler må veie sitt ansattbudsjett opp mot antall rom og elevgruppe for å bestemme hvor mange klasser skolen skal ha på hvert trinn. I dette ligger en vurdering av hva som er hensiktsmessig størrelse på en klasse i forhold til rom, hvordan elevgruppen er sammensatt sosialt og faglig, og hvorvidt man kan ha færre klasser og frigjøre rom og ansatte til mer bruk av grupper og uttak for å tilpasse undervisning.

For de mindre skolene, som Efteløt, Jondalen og i noen grad Hvittingfoss, ligger vurderingen i om det er hensiktsmessig å slå sammen klasser på tvers av trinn. Jondalen har faste aldersblanda grupper, mens Efteløt og Hvittingfoss har klasser som er sammenslått i enkelte fag.

Hvittingfoss skole er kombinert barne- og ungdomsskole. Det kan være en sosial utfordring å gå i samme klasse i 10år, når klassene er forholdsvis små. Et alternativ kan være å sende ungdomstrinnet i Hvittingfoss til Skrim. Dette ville kunne være fordelaktig for elevmiljø og profesjonelt fagmiljø, da disse klassene på Hvittingfoss samlet utgjør rundt 50 elever, med en klasse på hvert trinn. Dette må eventuelt vurderes opp mot kapasitet på Skrim avhengig av om de mottar elever fra ny utbygging på Gluggeløkka. Dersom utbyggingen på Hvittingfoss, blant annet Fossfjell, tiltrekker seg barnefamilier – vil behovet for større klasser på Hvittingfoss skole løse seg over tid.

Økonomi

Oversikten over skolene viser at skolene i Kongsberg generelt er i god stand. De fleste skolene har tilfredsstillende standard på bygg og uteområder. Det er 4 skoler som ikke har tilfredsstillende lokaler. Efteløt skole og Tislegård skole har behov for mindre investeringer knyttet til universell utforming.

Jondalen skole har behov for investeringer. Skolen har en paviljong som ikke lenger er godkjent. Skolen har nå så få elever at de deler dem i to undervisningsgrupper. Dersom det blir behov for å ha flere klasserom må skolen bygges ut, eller leieavtale med privat barnehage som bruker deler av bygget må sies opp. Her må det også oppgraderes i forhold til universell utforming.

Berg skole har behov for større investering for å få på plass universell utforming og tilfredsstillende brannsikring. I tillegg bør det vurderes om skolen kan fortsette uten gymsal og garderobeanlegg, eller om det bør investeres i dette.

Skoledriften medfører kostnader som i noen grad er uavhengig av skolestørrelse. Krav til godkjente lærere med fagfordypning gjelder også ved små skoler. Norm for gruppestørrelse pr lærer er 15 elever i 1.- 4.trinn og 20 elever i 5.- 10.trinn. Gruppene og fagene må ha lærere uavhengig av om gruppestørrelsen er 7 eller 15 elever. Skolene har krav om å bruke ressurser på tidlig innsats, tilpasset opplæring, og spesialundervisning til elever som får sakkyndig vurdering med anbefaling om dette. I dag er kostnadene til både skoledrift og bygg ved Jondalen skole omtrent dobbelt så høye pr elev, som ved Gamlegrendåsen skole.

I en vurdering av framtidige skolekretsgrenser og skolestruktur er det nødvendig å gjøre en samlet vurdering av kapasitet, faglige og sosiale forhold opp mot økonomi. Ut fra kommuneplanen synes det nødvendig å foreta endringer av skolekretsgrensene. Det å gi elevene i kommunen likeverdige tilbud bør også vurderes opp mot faglige og sosiale hensyn. I en slik vurdering vil det være aktuelt å vurdere framtidig skolestruktur i kommunen.

5. Prinsipper for å vurdere endringer i skolestruktur

Kommunedirektør legger opp til at både endringer i skolekretsgrenser, og eventuelle forslag om nedleggelser eller nyopprettelser av skoler, skal fremmes som selvstendige forslag til behandling. Dersom skoler avvikles, skal dette gjøres etter egne retningslinjer etter lov og forskrift.

Som nevnt i kapittel 4 legger kommunedirektør til grunn at god innsikt i ulike sider ved dimensjonene kapasitet, skolefaglige hensyn og økonomi er svært viktige for å gjøre kloke prioriteringer og valg for grunnskolen i Kongsberg framover. Disse dimensjonene speiler krav og rammer som er gitt i opplæringsloven og kommuneloven, og er grunnlag for prinsippene nedenfor.

Kommunestyret vedtok endelige prinsipper 30.08.2023, og disse er innarbeidet i denne versjonen av temaplanen. Vedtaket innebærer at felles prinsipper for barnehage og skole punkt 1 ble presisert mht frekvens for evalueringer av barnehage- og skolestrukturen og at felles prinsipper punkt 2 d) er nytt, sammenlignet med forslaget fra kommunedirektør.

Prinsipper for skolestrukturen

1. *Skolestrukturen skal ivareta kravet om et likeverdig tilbud til elevene, sett i forhold til profesjonelle felleskap faglig for voksne og gode læringsmiljøer faglig og sosialt for elevene*
2. *Forslag om endringer i skolestruktur skal ta opp i seg den nære sammenhengen mellom økonomi og kapasitet og vurderes opp mot begge disse faktorene.*
3. *Nærskoleprinsippet: «Grunnskoleelevene har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til» (Opplæringsloven §8-1)*
 - *Nærskoleprinsippet må tolkes og anvendes lokalt, og loven gir kommunen et handlingsrom til å endre skolekretsgrenser.*
 - *Nærskoleprinsippet skal anvendes opp mot eksisterende/gjenværende skoler, etter en eventuell nedlegging av en eller flere skoler.*

Felles prinsipper for strukturvalg barnehager og skoler

4. *På grunnlag av framskrivninger som viser færre barn og unge, er det framover behov for å evaluere barnehage- og skolestrukturen i kommunen som hovedregel en gang i hver kommunestyreperiode.*
5. *Forslag om endringer i barnehage- og skolestruktur skal legges fram i selvstendige saker. Endringsforslag skal belyse fire viktige hensyn:*
 - a) *I hvilken grad forslaget ivaretar pedagogiske og sosiale hensyn som er vektlagt i barnehageloven og opplæringsloven.*
 - b) *I hvilken grad forslaget gir en kapasitetsutnyttelse som bidrar til en bærekraftig utvikling i kommunens økonomi.*
 - c) *I hvilken grad forslaget gir akseptable reisetider for berørte barn og foreldre.*
 - d) *Hvilke konsekvenser forslaget får for lokalsamfunnet i berørte skolekretser.*
6. *Forslag til strukturendringer for skoler eller barnehager skal også belyse hvordan forslaget bidrar til å bygge oppunder kommuneplanens mål for samfunnsutvikling.*

Vedlegg

1. Barne- og ungdomsskoler i Kongsberg kommune - bygningsmasse mv. (KKE)
2. Tabell: fakta om skolene i Kongsberg
3. Demografi befolkning per skolekrets
4. Vurdering av Heistadmoen som nytt nærsenter (fra kommuneplanen)

Kilder

Litteratur og ressursider

1. Lovdata (www.lovdata.no):
 - a. Arbeidsmiljøloven
 - b. Forskrift og veileder om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
 - c. Læreplanen - Kunnskapsløftet 2020
 - d. Opplæringslova
2. Veileder om miljørettet helsevern i barnehager og skoler:
<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/miljo-og-helse-i-skolen>
3. Læreplanen - Kunnskapsløftet 2020
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/>
4. Tolkningsuttalelse nærscoleprinsippet, Utdanningsdirektoratet:
<https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/narscole-og-skolekretsgrenser/narscoleprinsippet-og-skolekretsgrenser/>
5. Kommuneplanen Kongsberg kommune, samfunnsdel og arealdel
www.kongberg.kommune.no
6. Profesjonsstandarder og skoleutvikling
<https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/3.-prinsipper-for-skolens-praksis/3.5-profesjonsfellesskap-og-skoleutvikling/?lang=nob>
7. Lie, K., Baksås, T.E., Solberg, L.E. og Rognli, R. (2021)
«Skolesektoren i Notodden kommune – elevtallsframskrivning og kvantitative illustrasjonsberegninger av kommunaløkonomiske effekter ved gitte strukturalternativer»,
Telemarksforskning, EY og KS konsulent

Krediteringer fotos og figurer

Forsidefoto føtter, ©Einar Øygard, Kongsberg kommune

Foto skoledans, ©Ingunn Wåla, Kongsberg kommune

Fotos i skolematrise

Fotos ©KKE, med unntak av Kongsgårdsmoen skole (@Polyflor), Hvitvingfoss (@Christoffer Heldal Helgesen, Kongsberg kommune), Vestsida ungdomsskole (@Sweco) og Tislegård ungdomsskole (Ståle Weseth, Laagendalsposten).

Skolekretser, illustrasjoner ved @christoffer Heldal Helgesen, Kongsberg kommune